

20081382727

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Врз основа на член 83 став (3), 84 став (1) и (2) и 87 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на РМ” бр. 29/2002, 85/2003, 40 /2004, 113/2005, 29/2007 и 88/2008) и член 124 став (3), 125 став (1) и (2) и 128 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија” бр. 7/2008), Управниот одбор на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување на седницата одржана на 30.10.2008 година, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ПРОЦЕНКА НА СРЕДСТВАТА НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ И ДОБРОВОЛНИТЕ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ

I. Општа одредба

Член 1

Со овој правилник поблиску се уредува:

- а) начинот и методологијата на проценка на средствата на задолжителен и доброволен пензиски фонд (во натамошниот текст: пензиски фонд),
- б) датумите на проценка на средствата на пензискиот фонд,
- в) датумот на кој друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, друштво за управување со доброволни пензиски фондови и друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови (во натамошниот текст: пензиско друштво) е должно да ја извести Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата) за вредноста на нето средствата на пензискиот фонд,
- г) начинот на пресметување на вредноста на нето средствата и вредноста на сметководствената единица на пензискиот фонд,
- д) вредноста на една сметководствена единица на првиот датум на проценка,
- ѓ) методологија на пресметување на приносот на пензиски фонд и методите на заокружување на тие вредности и
- е) прецизната методологија за утврдување на датумите на крајот на јуни и декември со чија состојба ќе се прават пресметките за приносот.

II. Проценка на средствата на пензискиот фонд

Член 2

(1) Пензиското друштво врши определување на вредноста на средствата на пензискиот фонд со кој управува, користејќи ја методологијата утврдена во член 5, 6, 7 и 8 од овој правилник.

(2) Пензиското друштво треба секогаш да биде во можност да ја оправда вредноста која ја припишало на средствата на пензискиот фонд со кој управува, врз основа на методологијата уредена со овој правилник.

(3) Пензиското друштво ја чува целата евиденција и сите други информации користени за комплетирање на извршената проценка на средствата на пензискиот фонд со кој управува и истите ги става на располагање, по барање на Агенцијата.

Член 3

(1) Пензиското друштво секој ден врши проценка на средствата на пензискиот фонд, и ги пресметува нето средствата и вредноста на сметководствената единица на секој пензиски фонд со кој управува.

(2) Пензиското друштво е должно да ја извести Агенцијата за вредноста на средствата, нето средствата и сметководствената единица на пензискиот фонд најдоцна до 14 часот наредниот работен ден, по електронски пат користејќи го информацискиот систем на Агенцијата. Форматите и типот на датотеки на податоците се дефинирани во техничко упатство за видот и форматот на податоците кои ќе ги разменуваат Агенцијата и пензиските друштва. Доколку информацискиот систем не е во функција во време на доставата, пензиското друштво ги доставува податоците на надворешни магнетни медиуми и во писмена форма.

(3) Агенцијата може да му наложи на пензиското друштво да ја промени проценетата вредност за одредена хартија од вредност доколку утврди дека пензиското друштво при проценката користело неточна цена за хартијата од вредност или објективната вредност не одговара на вистинската состојба на пазарот, како и други случаи кои би можеле да ги загрозат интересите на членовите.

(4) Во случаите утврдени во став (3) на овој член, пензиското друштво до 15 часот истиот работен ден доставува до Агенцијата нова вредност на средствата, нето средствата и сметководствената единица на пензискиот фонд.

(5) Агенцијата по проверката, го известува пензиското друштво за проверката и ја потврдува вредноста на средствата, нето средствата и сметководствената единица на пензискиот фонд.

Член 4

Сите средства на пензискиот фонд се проценуваат согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Член 5

(1) Средствата и обврските на пензискиот фонд почетно се признаваат на датумот на тргувањето според трошокот на набавка вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средството или обврската.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, за средството кое се мери по објективна (фер) вредност а чии ефекти се одразуваат на резултатите на работењето на фондот („financial asset at fair value through profit or loss”), при почетното признавање не се додаваат трансакциските трошоци.

(3) При почетното признавање, средството кое е деноминирано во странска валута се евидентира во денарска противвредност според средниот девизен курс на Народната банка на Република Македонија на датумот на тргување. Доколку валутата во која е стекнато средството не е вклучена во курсната листа на Народна банка на Република Македонија, за пресметување се применуваат средните курсеви на националните централни банки во однос на еврото, а вредноста изразена во евра се пресметува во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија за истиот датум.

(4) При секое дополнително мерење, средството деноминирано во странска валута се евидентира во македонски денар по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на датумот на проценка на средството.

Член 6

(1) Објективна вредност на финансискиот инструмент со кој се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД треба да биде еднаква со неговата пазарна вредност.

(2) При утврдување на објективната вредност на финансискиот инструмент со кој се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД се користат само пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

(3) Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последно тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

(4) Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис наведен во став (3) на овој член. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

(5) Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти од ставовите (3) и (4) од овој член, за објективна вредност ќе се земе цена од друг финансиско-информативен сервис, кој на предлог на пензиското друштво е одобрен од Агенцијата.

(6) По исклучок на став (1) од овој член објективна вредност на должничките хартии од вредност кои се чуваат до достасување се мери со амортизираниот износ со примена на методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Ефективната каматна стапка се искажува годишно и се пресметува декурзиво со примена на методот на сложена камата. При дисконтирање на идните парични текови, износот кој се дисконтира и бројот на денови за кои се врши дисконтирање се земаат од просpektот на предметната обврзница. Ефективната каматна стапка се искажува со шест децимални места, со заокружувања на последната децимала со методот на математичко заокружување.

Член 7

(1) Објективна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

(2) Само пазарната цена која е резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност може да се користи за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија.

(3) Пазарна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија е просечната дневна цена по која се тргувани хартиите од вредност, пондерирана со количината. Од овој просек се исклучени „блок“ трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој

имало тргување. Објективната вредност не може да биде утврдена врз основа на просечната пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

(4) Вредноста на должничките хартии од вредност кои се чуваат до достасување се мери со амортизираниот износ со примена на методот на ефективна каматна стапка согласно член 6 став (6) на овој правилник.

(5) Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер. организирани од страна на Народната банка на Република Македонија во соработка со Министерството за финансии.

(6) Објективната вредност на хартиите од вредност од став (5) од овој член се мери со амортизираниот износ со користење на методот на амортизација со ефективна каматна стапка согласно член 6 став (6) од овој правилник.

Член 8

Доколку објективната вредност на хартиите од вредност не може да се утврди, согласно член 6 и 7 од овој правилник, пензиското друштво треба да ја примени следната методологија:

а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по удел;

б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по акција;

в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според методот на линеарна амортизација, со тоа што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност за тие хартии од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат согласно член 6 и 7 од овој правилник.

г) акциите издадени од акционерски друштва во Република Македонија или компании и банки од земја членка на Европска Унија или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да очекува да го добие при промптна продажба; и

е) хартиите од вредност врз основа на хипотека се проценуваат со користење на методот на дисконтирани парични текови, при што, дисконтната стапка која ќе се користи при пресметката треба да ги одрази преовладувачките ефективни каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

Член 9

(1) Во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард 39 (во натамошниот текст: МСС 39), во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна (фер) вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај па во наредните две финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категорија до достасување.

(2) Исклучок од став (1) од овој член, во согласност со МСС 39, се случуваат кога:

а) се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно,

б) се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање, или

в) се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината.

Член 10

(1) Финансиските инструменти во сопственост на пензискиот фонд подлежат на проверка за можни намалувања (оштетувања) на вредноста на инструментот, во согласност со МСС 39.

(2) Пензиското друштво ја врши проверката од став (1) на овој член на секој датум на изготвување на финансиските извештаи.

(3) Доколку е настанато оштетување, пензиското друштво ја проценува вредноста на финансиските инструменти во сопственост на пензискиот фонд со користење на техниките наведени во МСС 39.

III. Пресметка на вредноста на нето средствата на пензискиот фонд и вредноста на сметководствената единица на пензискиот фонд

Член 11

Вредноста на нето средствата на пензискиот фонд се утврдува кога од вредноста на средствата на пензискиот фонд ќе се одземат обврските на пензискиот фонд (Прилог 1).

Член 12

Вредноста на сметководствената единица на пензискиот фонд е еднаква на вредноста на нето средствата пресметана согласно член 11 на овој правилник, поделена со вкупниот број на сметководствени единици.

Член 13

По исклучок од член 12 на овој правилник, вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси во пензискиот фонд изнесува 100 денари.

Член 14

Вредноста на сметководствената единица се изразува со шест децимални места. Сите зголемувања и намалувања на бројот на сметководствените единици на индивидуалните сметки и на посебната сметка треба да бидат изразени со шест децимални места.

IV. Пресметка на стапката на принос

Член 15

(1) Стапката на принос се пресметува за 36, 24 или 12 месеци согласно член 86 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и член 127 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена како процент, со две децимални места.

(2) Стапката на принос за 36, 24 или 12 месечен период (пресметковен период), конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос се пресметува по следната формула:

$$R=(SEt/SEo)^{(365/t)}-1,$$

каде,

R е стапката на принос за пресметковниот период,

SEt е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период,

SEo е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој предходи на првиот месец во пресметковниот период,

t е бројот на денови во пресметковниот период.

V. Преодни и завршни одредби

Член 16

Средствата на пензискиот фонд стекнати заклучно со 31 декември 2008 година почетно се признаваат на датумот на тргувањето според трошокот на набавка без вклучување на трансакционите трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средствата или обврските.

Член 17

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови („Службен весник на Република Македонија” бр. 5 /2006 година).

Член 18

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр.01-1603/5
30 октомври 2008 година
Скопје

Претседател
на Управниот одбор,
Анета Димовска, с.р.

Прилог 1.

Пресметка на вредноста на нето средствата, бројот на сметководствени единици и вредноста на сметководствената единица на пензискиот фонд

I.	<i>Хартии од вредност</i>
I. 1.	акции - странство
I. 2.	обврзници - странство
I. 3.	инвестициони фондови - странство
I. 4.	краткорочни хартии од вредност - странство
I. 5.	акции - домашни
I. 6.	обврзници - домашни
I. 7.	инвестициони фондови - домашни
I. 8.	краткорочни хартии од вредност - домашни
II.	<i>Парични средства</i>
	1.САЛДО-ДЕНАРИ
	2.САЛДО-EUR
	3.САЛДО-USD
	4.САЛДО-JPY
	5....
III.	<i>Побарувања</i>
III.1.	Побарувања по основ продажба на хартии од вредност
III.2.	Побарувања од вложувања (доспевање на главнина, доспеани камати, дивиденди и сл.)
III.3.	Побарувања по основ пренос на средства во други фондови и од фондот на ПИОМ
III.4.	Други побарувања (освен АВР)
IV.	<i>Депозити</i>
V.	Вкупно средства (I+II+III+IV)
VI.A.	<i>Обврски по основ на неконвертирани придонеси и трансакции</i>
VI.A.1.	Обврски за купување хартии од вредност
VI.A.2.	Обврски по основ на неконвертирани придонеси
VI.B.	<i>Обврски по основ на пренос на сметководствени единици</i>
VI.B. 1.	Обврски по основ на пренос во други фондови
VI.B. 2.	Обврски за исплата на пензија/пензиски надомест
VI.B. 3.	Останати обврски
VI.C.	<i>Обврски за надоместоци и провизии</i>
VI.C. 1.	Обврска за надоместок од придонес
VI.C. 2.	Обврска за надоместок за управување со средства
VI.C. 3.	Обврска за надоместок за премин
VI.C.4.	Обврска за брокерски и посреднички провизии
VI.D	<i>Останати обврски</i>
VI.	Вкупно обврски = VI.A+VI.B+VI.C+VI.D
VII.	Нето средства I (V-VI -X.A.-X.B.)
VIII.	Број на единици на т-1

IX.	Вредност на единицата за ден т (VII/ (VIII.-X.C1.-X.C2)).
X. A.	Придонес (нето) на ден т
X. B.	Преноси на средства од други фондови на ден т
X. C1.	Намалување на бројот на единици поради пренос во други фондови
X. C2	Намалување на бројот на единици поради исплата на пензии/пензиски надоместоци
X. D.	Вредност на единицата на т-1
X. E1.	Пренос во други фондови (X.C1.* X.D.)
X. E2.	Пензии/пензиски надоместоци (X.C2.* X.D.)
XI. A.	Зголемување на бројот на единици кој одговара на придонесот за ден т (X.A./ IX)
XI. B.	Зголемување на бројот на единици кој одговара на преносот на средства за ден т (X.B./ IX)
XII.	Број на единици на ден т (VIII -X.C1.-X.C2.+XI.A.+XI.B.)
XIII.	Вредност на нето средства (XII * IX)

¹ X.C1. i X.C2. се пресметуваат на денот на доставување на информацијата за пренос во други пензиски фондови и за исплата на пензии/пензиски надомест